

Гірська орлиця, пишна троянда в саду української літератури

Ольга Юліанівна Кобилянська

Українська письменниця, учасниця жіночого руху на Буковині, **Ольга Кобилянська** стала однією з найосвіченіших жінок свого часу. Вона збагатила українську літературу образами інтелігентних і вольових жінок, які вийшли за рамки світоглядних обмежень, зумовлених вихованням та соціальними стереотипами.

Ольга Кобилянська захоплювалась ідеями **фемінізму й емансипації жінок**.

Ще у 18-річному віці вона познайомилась із Софією Окуневською – освіченою дівчиною, що згодом стала першою на Буковині жінкою-лікарем, і Наталею Кобринською – письменницею та громадською діячкою, що боролася за емансипацію жінок.

Емансипація – надання жінкам усіх прав, які мали чоловіки.

Феміністичний рух полягає в тому, що жінки обстоюють рівність із чоловіками в культурному, громадському та приватному житті.

Софія Окуневська

Наталія
Кобринська

Леся Українка та
Ольга Кобилянська

Протягом усього життя Ольга Кобилянська **займалася самоосвітою**. Захоплювалася творами з соціології, політології та філософськими трактатами, шукала себе в музиці, непогано малювала і грала в театрі.

*«Я шаліла внутрішньо від музики»,
«...музику люблю пристрасно, і вона має
на мене дуже сильний, майже
потрясаючий вплив».*

Улюблений композитор О. Кобилянської – Ф. Шопен

Безпосереднім поштовхом до написання новели «Valse melancholique» стали непрості особисті стосунки О. Кобилянської з О. Маковеєм. Про автобіографічність твору письменниця в листі до нього в 1898 р. писала: «Прочиталисьте “Valse melanc” і знаєте історію мого життя. Се моя історія. Більше не кажу нічого».

Класика української літератури

Кобилянська О. Ю.
**VALSE
MELANCOLIQUE**

"Відкрита книга"

2012

Образи жінок у новелі «Valse melancholique»

У центрі новели — творчо обдаровані особистості Марта, Ганна та Софія. Вони вибудовують свій маленький замкнений світ, відокремлений від решти, і знаходять душевну рівновагу в мистецтві, що є втіленням гармонії та краси.

Августа Кошановська. Фото 1900 року. З фонду НАДАНЕМ

Прототипи образів новели

Художниця Августа Кохановська була близькою подругою О. Кобилянської, стала прототипом образу Ганнусі у «Valse melancolique» та першою ілюстраторкою повісті-новели.

Прототипи образів новели

Прототипом Марти, як можна судити з листа О. Кобилянської до О. Маковея від 6 травня 1898 року, була близька подруга письменниці Ольга Устиянович – добра й любляча товаришка.

Ольга Кобилянська порівнювала себе з героїнею твору Софією Дорошенко.

- **Жанр твору** О. Кобилянської «Меланхолійний вальс» – новела
- **Тема** – зображення життя трьох обдарованих жінок-інтелектуалок, які прагнуть до незалежності, і вирішили присвятити себе мистецтву.
- **Ідея** – мистецтво є віддзеркаленням внутрішнього світу людини, її свободою.
- **Проблематика** – жіноча рівноправність, свобода вибору, мистецтво і буденність, музика і реальність, пошуки щастя.
- **Головні героїні**: Софія Дорошенко, Марта, Ганна.
- **Мотив** меланхолійного вальсу проходить через весь твір.

Ольга Кобилянська стверджувала, що жінка – неповторна особистість, яка має право вибору, можливість чинити так, як підказує їй серце. Вона – людина! Саме таку, відважну і прекрасну жінку, яка бореться за свою гідність і незалежність, оспівувала письменниця у своїх творах.

